

Lofoten på godt og ondt (Arne Sivertsen)

Lofoten

Lofoten var et begrep fullt av spenning på godt og ondt. Selv om jeg hadde lite direkte kontakt med alt som hadde med Lofoten å gjøre, opplevde jeg mest gjennom naboene den stemningen som lå i luften utover i januar. Mye skulle forberedes, lofotkister fylles og bruk klargjøres. Så kom skøytene innover fjorden, og det ble travelhet nede i fjæra. Lofotkarene og utstyret ble rodd om bord etter at man hadde sagt høytidelig farvel. Det var alvor over en sånn avskjed, for livet i fiskebåten hadde alltid vært farefullt, og det var ingen selvfølge at alle som dro, ville komme tilbake. Jeg kan tenke meg at familien som stod igjen i fjæra når lofotbåtene dro, ikke hadde ro i seg før de visste at karene var kommet vel fram. Det ble gjerne gitt beskjed når båtene hadde nådd Grøtøy og rapport om hvordan været var. Fra gammelt av var Grøtøy det siste stoppestedet før fiskerne satte over Vestfjorden. Dette gamle handelsstedet er nå restaurert og er blitt et turistmål i Steigen. (For et par dager siden så jeg stedet avertert til salgs, våren 2010, og nå i august 2010 hører jeg at stedet er solgt.)

Noen vintrer på 50-tallet var onkel Eivind på Lofoten med «kalvdalingan». Da fikk også vi nærmere føling med denne sida av fiskerlivet. Det ble bakt brød som skulle vare lenge, og ellers var det velfylte kister og sekker som kom om bord i skøyta. Seinere i sesongen ble det gjort i stand Lofot-sending; kaker, lefser og andre godsaker fant veien over Vestfjorden, og da våren kom, var det spennende når karene ville dukke opp igjen, og det vanket lofotgave til oss unger.

Sorg i grenda

Vi hadde stor respekt for de kreftene som havet representerte, og hadde erfart hvor sørgelig det kunne ende når folk var på sjøen i dårlig vær. Da nærmeste naboen vår, Johan, omkom på vei til Lofoten, la det seg som et stille mørke over den lille grenda vår. Det var uhyggelig og ikke til å fatte. Han hadde arbeidet i seine høstkvelder for å få sjarken ferdig til Lofot-turen, og vi hadde sett lys fra naustet og hørt hammerslag derfra i lang tid.

Vi var på skolen da lærer Simonsen, som var gift med Johans søster, fikk beskjed om å komme ned til telefonsentralen. Det tror jeg var den eneste gangen han forlot oss for å ta en telefon. Dette var på slutten av skoledagen, og da vi avsluttet etter siste time, så Simonsen svært trist ut, og jeg reagerte på at vi ba Fadervår, for på dager midt i uka leste vi vanligvis bare en aftenbønn. Da vi kom heim, var det så stille og rart i huset, bare bestemor lå på kjøkkenloftet som hun pleide. Mamma var alltid til stede når vi kom fra skolen, men denne dagen var annerledes. Etter ei stund kom hun inn, og da jeg fikk se henne, skjønnte jeg at noe spesielt var på ferde. Da jeg fikk høre hvorfor hun hadde vært hos Klara, Johans kone, var det vanskelig å fatte at noe så fælt hadde hendt hos den nærmeste naboen vår. Der hadde Steinar og Knut mistet faren sin. Det var grusomt og ubegripelig. Stillheten og alvoret grep oss, og alle gikk rundt med triste ansikter.

---- * ----

Denne teksten, som har noen avsnitt av nokså privat karakter, er skrevet til mine barn og barnebarn. Men fordi noen mener at innholdet kan ha interesse for folk utenfor familien, syns jeg det er greit at den tas med på Alvenes-sida.

Arne S